

Spelling van werkwoorden

Lees de onderstaande tekst en vul de juiste werkwoordsvormen in. Deze werkwoordsvorm kan een persoonsvorm, een tegenwoordig deelwoord, een voltooid deelwoord of een bijvoeglijk gebruikt voltooid of tegenwoordig deelwoord zijn. Let op dat je de goede tijd gebruikt. Als het niet duidelijk is welke tijd er wordt gevraagd, dan staat de juiste tijd aangegeven (t.t. = tegenwoordige tijd en v.t. = verleden tijd).

Verslaafden

Zes jaar nadat (1) (omvallen) banken op een haar na de wereldeconomie deden instorten, (2) (komen) gisteren in Engeland de zware Commission on Banking Standards met haar eindrapport. Het meest (3) (opvallen) voorstel was om roekeloze bankiers voortaan gevangenisstraf te geven. Iedereen zei: 'Jeetje, wat een goed idee'.

Als het zes jaar (4) (duren) voordat politici zoiets voorstellen, kun je je een beetje voorstellen hoe het met de rest van de hervormingen staat. De financiële crisis was een systeemcrisis, in de zin dat iedereen met een rol in dat systeem in meer of mindere mate heeft (5) (falen). Dit maakt het erg moeilijk om over verantwoordelijkheid te praten. Iedereen heeft een beetje schuld en dus niemand.

Maar er (6) (lijken) een dieper probleem te zijn. Wanneer het (7) (gaan) om de financiële sector doen Westerse landen denken aan een junkie of alcoholist. Er is een enorm probleem, maar de verslaafde doet er alles aan om dat probleem niet te hoeven zien.

Tot 2008 was er pure ontkenning. Dat ging niet meer na de instorting van Lehman Brothers in september 2008 en dus kwam de fase van woede. Bankiers werden publiekelijk (8) (vernederen) door politici, er werden ridderonderscheidingen (9) (intrekken) en hier en daar werd zelfs een bonus (10) (terughalen). Intussen bleven de schandalen komen en zo (11) (belanden) we in de fase waarin we nu zitten: *onderhandelen*. De verslaafde wil nog altijd niet zien dat er radicale verandering nodig is en zegt: 'Als ik nu alleen na negen uur (12) (drinken)? Of alleen op oneven data?'

De Commission on Banking standards (13) (schrijven, v.t.) een immens rapport (ze hadden zelfs tijd om mij te horen) maar in haar conclusies zie je de verslaafde druk onderhandelen. Oké, er moet iets veranderen, maar niet echt. Weet je wat we doen: we maken bankiers persoonlijk aansprakelijk. Dan letten ze beter op en (14) (zijn, t.t.) het probleem voorbij.

We (15) (zien) eerder hetzelfde met een tax, een bonus cap, het '*ringfencen*' of scheiden van zaken- en gewone banken enzoverder. De politieke klasse (16) (vuren, t.t.) al zes jaar maatregelen op de sector af die de symptomen aanpakken maar de dysfunctionele kern intact laten.

Wat is er dysfunctioneel? Ten eerste zijn banken *too big to manage* (17) (worden). Banken hebben balansen van meer dan duizend miljard dollar en tienduizenden werknemers die 12

24 uur per dag in zes continenten miljoenen transacties verwerken. De producten waarin de bank (18) (handelen) verschillen onderling enorm, zijn vaak extreem complex en ook vaak bewust ondoorzichtig; bankiers willen niet dat hun rivalen binnen of buiten de bank hun product kopiëren en geven dus zo min mogelijk informatie prijs.

Dan vormen de megabanken een de facto kartel waardoor ze de markt kunnen verdelen en enorme winsten boeken. Die winsten gaan weer voor een deel naar maatregelen waarmee ze hun kartel in stand houden; vette baantjes voor ex-politici, lobbyen, sponsoring of PR.

Aangezien de megabanken ook *too big to fail* zijn weten de topbankiers dat ze toch wel (19) (redden) zullen worden en doen ze weinig aan intern toezicht. Hen dreigen met gevangenisstraf bij extreem falen moet dat veranderen, hoopt nu de commissie. Wie weet is dat zo, maar wie zegt dat het überhaupt nog mogelijk is om megabanken te overzien? De mensen binnen banken die ik (20) (spreken) zeggen van niet.

Als Engeland over zijn megabanken (21) (denken) zoals een alcoholist over bier, wat is dan de volgende stap? De volgende stap (22) (zijn) de erkenning dat het zo niet verder kan en dat de sector niet hervormd moet worden, maar fundamenteel op de schop.

Banken moeten veel kleiner worden, zodat ze weer te overzien zijn en failliet kunnen gaan.

Accountancybedrijven moeten niet langer financieel afhankelijk zijn van de banken van wie ze de boeken kritisch moeten doorlichten. Ze moeten ook veel kleiner worden, zodat ze niet meer de markt onderling kunnen verdelen. Hetzelfde geldt voor de kredietbeoordelaars. Dan (23) (moeten) waarschijnlijk ook een aantal financiële producten gewoon verboden worden, omdat ze effectieve controle onmogelijk maken.

Dit zijn ingrijpende maatregelen die alleen op mondiale schaal mogelijk zijn. Politici opereren op nationale of regionale schaal. Het (24) (zitten) dus vast. Wie weet (25) (worden) iedereen opeens wakker. Anders moeten we wachten op een nieuwe crisis.

Joris Luyendijk, NRC Handelsblad, 20 juni 2014